

Warszawa, 15 grudnia 2008 r.

**NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W WARSZAWIE**

ul. Filtrowa 57, 00-950 Warszawa
tel. 444-57-72
fax 444-57-62

P/08/151
LWA-41033-5-2008

**Pan
Wojciech Kudelski
Prezydent
Miasta Siedlce**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701) zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie skontrolowała w Urzędzie Miasta Siedlce, zwanym dalej „Urzędem”, prawidłowość pobierania oraz wykorzystywania opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w latach 2006-2008 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 21 listopada 2008 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezydentowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, mimo stwierdzonych uchybień, ocenia realizację przez Urząd zadań dotyczących regulowania lokalnego rynku napojów alkoholowych, pobierania opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż tych napojów, natomiast pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości ocenia wykorzystanie środków finansowych pochodzących z opłat za korzystanie z wydanych zezwoleń.

W okresie objętym kontrolą na terenie Miasta Siedlce obowiązywały zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz limity ilości punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu ustalone uchwałami Rady Miasta. Stwierdzono, że Urząd wydawał zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu nie przekraczając ustalonego limitu punktów sprzedaży.

W badanym okresie Urząd wydał łącznie 609 zezwoleń na prowadzenie sprzedaży alkoholu, w tym 40 jednorazowych. Analiza wybranych losowo 23 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych w 2007 r. przez Prezydenta Miasta wykazała, że zezwolenia wydawane były bez zbędnej zwłoki, po zasięgnięciu opinii odpowiednich organów oraz w oparciu o przedłożoną przez przedsiębiorców dokumentację, określoną w przepisach ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm.) – zwanej dalej ustawą o wychowaniu w trzeźwości. Opłat za wydanie zezwolenia na sprzedaż alkoholu, naliczane były w wysokości określonej w art. 11¹ ust. 2 i 7 cyt. ustawy o wychowaniu w trzeźwości

NIK pozytywnie ocenia pobieranie opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. W kontrolowanym okresie Urząd uzyskał z poboru opłat dochody w łącznej wysokości 2.741,3 tys. zł, z tego w 2007 r. – 948,8 tys. zł. Analiza 104 opłat naliczonych w 2007 r. za korzystanie z zezwoleń wykazała, że prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych złożyli w terminie wynikającym z art. 11¹ ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości, pisemne oświadczenia o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w roku 2006. Ustalono, że wartości wykazane w oświadczeniach o sprzedaży napojów alkoholowych nie były weryfikowane przez Urząd.

W kontrolowanym okresie, na podstawie art. 18 ust. 12 pkt 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości, Prezydent Miasta wydał 31 decyzji stwierdzających wygaśnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowymi z powodu niewniesienia opłat w terminach określonych w art. 11¹ ust. 7 cytowanej ustawy.

W latach 2006 – 2008 (I półrocze), stosownie do art. 18 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości, na podstawie pełnomocnictw wydanych przez Prezydenta Miasta przeprowadzono kontrole w 73 punktach sprzedaży napojów alkoholowych dotyczące zasad i warunków korzystania z zezwoleń. Nie stwierdzono nieprawidłowości wskazujących na konieczność cofnięcia zezwoleń.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości Rada Miasta Siedlce uchwaliła miejskie programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na lata 2006-2008, odrębnie na każdy rok, oraz uchwaliła miejski program przeciwdziałania narkomanii w Siedlcach na lata 2006-2010. W programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2006 r. określono, iż zadania objęte programem realizuje Urząd

Miasta Siedlce oraz Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach. NIK wskazuje jednak uwagę na fakt, że nie określono jaka jednostka realizuje poszczególne zadania programu. Ponadto w programach na lata 2007-2008 poszczególne zadania zostały uzupełnione o wskaźniki osiągania celu. Wskaźniki te posiadały charakter hasłowy, gdyż mimo użycia w ich treści wyznaczników ilościowych nie zostały określone dla nich konkretne wielkości.

Wskazane w programach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na lata 2006-2008 zadanie dotyczące *udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej, materialnej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie* w zakresie udzielania pomocy materialnej, wykracza poza zakres działań określony w art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

W omawianych programach jak i w programie przeciwdziałania narkomanii nie oszacowano także kosztów realizacji zadań oraz nie określono zakładanych efektów. W szczególności nie określono liczebności osób w poszczególnych grupach ryzyka oraz nie wskazano rodzaju zadań adresowanych dla tak zdefiniowanych grup w ramach programu.

Urząd w okresie objętym kontrolą wywiązywał się z, wynikającego z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości, obowiązku przeznaczenia dochodów uzyskanych z opłat za wydane zezwolenia wyłącznie na realizację programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz programu przeciwdziałania narkomanii. W latach 2006-2007 Miasto uzyskało z tytułu przedmiotowych opłat dochody w łącznej kwocie 1.811,1 tys. zł. W tym samym czasie wydatki związane z realizacją ww. programów wyniosły 1.662,0 tys. zł. Niewydatkowane kwoty dochodów w następnych latach przeznaczano na finansowanie omawianych programów. Na 2008 r. zaplanowano w tym zakresie dochody w kwocie 1.200 tys. zł, a wydatki – 1.616 tys. zł. W I półroczu dochody wyniosły 930,0 tys. zł, a wydatki 657,0 tys. zł. NIK zwraca jednak uwagę na fakt, iż niepełne wykorzystanie uzyskanych dochodów z opłat w danym roku budżetowym występuje nagminnie na przestrzeni ostatnich lat, co może wskazywać na niewłaściwe planowanie.

Stwierdzono, że ze środków uzyskanych z opłat za wydane zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wydatkowano w sposób nieprawidłowy łącznie 112,2 tys. zł. Kwotę 81,1 tys. zł przeznaczono na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi) Pełnomocnika Prezydenta Miasta ds. rozwiązywania problemów alkoholowych. Zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości, opłaty za zezwolenia mogą być wykorzystane wyłącznie na finansowanie zadań określonych w ww. ustawie oraz programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. NIK wskazuje również, że ustawa o wychowaniu w trzeźwości nie

przewiduje możliwości wykorzystywania środków z pobranych opłat na koszty obsługi programów antyalkoholowych, a wynagrodzenia pracowników Urzędu Miasta finansowane są z innych środków, klasyfikowanych w rozdziale 75023 „urzędy gmin” (miast i miast na prawach powiatu)¹. Ponadto niezgodnie z przeznaczeniem, określonym w art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz w miejskich programach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wydatkowano kwotę 31,1 tys. zł, z tego:

- w 2006 r. Urząd wydatkował 6,7 tys. zł na zakup alkometru, który w formie darowizny został przekazany Komendzie Miejskiej Policji w Siedlcach. W ocenie NIK wydatek ten nie miał związku z działaniami w zakresie profilaktyki antyalkoholowej. Dotyczył natomiast zadań statutowych Policji, określonych w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277 ze zm.),
- w 2007 r. Urząd wydatkował łączną kwotę 24,4 tys. zł na zakup materiałów reklamowych z okazji organizacji obchodów rocznicy 460-lecia Miasta Siedlce. W ramach obchodów odbył się w dniu 9 czerwca 2007 r. Wielki Jubileuszowy Festyn Ziemi Siedleckiej „Pejzaże Europy”, w trakcie którego m.in. wykorzystano zakupione materiały. NIK zwraca uwagę na fakt, że w związku z Festynem Urząd wydał 4 zezwolenia jednorazowe na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa. Ponadto zakupione materiały zostały w części przeznaczone dla uczestników pielgrzymki na Jasną Górę (koszulki o wartości 1,8 tys. zł).

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Opracowywanie miejskiego programu rozwiązywania problemów alkoholowych zgodnie z zakresem określonym w przepisach ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
2. Rozważenie wprowadzenia obowiązku weryfikowania danych wykazywanych w oświadczeniach o wartości sprzedaży napojów alkoholowych.
3. Wydatkowanie środków uzyskanych z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z zakresem wskazanym w przepisach ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i w miejskim programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pana Prezydenta o przedstawienie, w terminie 14 dni od daty

¹ Załącznik Nr do 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 107, poz. 726 ze zm.).

otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, Panu Prezydentowi przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.